

PRESSMEDDELANDE

DATUM: 2021-06-08

NR: 10

KONTAKT: Presstjänsten, tel. 08-787 02 02

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

Riksbankens företagsundersökning: ”Efterfrågan är inte problemet – bekymren är på utbudssidan”

Konjunkturläget för de svenska storföretagen blir allt starkare, framför allt för tillverkningsindustrin. Företagen upplever att riskerna med pandemin minskar och de är optimistiska om framtiden, vågar fatta beslut och investera. Problem med brist på vissa viktiga komponenter leder emellertid till förseningar och ökade kostnader. Men lönsamheten är överlag god och flera branscher ser möjligheter att höja sina priser.

”... riskerna med pandemin avtar ändå, världen är igång”

Industrikonjunkturen har fortsatt att stärkas under våren, vilket även har gynnat andra branscher som till exempel de företagsnära tjänstebanserna. Byggkonjunkturen har vänt uppåt under våren. Byggbolagen märker att beslutskraften hos kunderna börjar komma tillbaka och de är därför optimistiska om konjunkturutvecklingen. Inom handeln är konjunkturläget överlag stabilt gott, medan det är fortsatt svagt i den hårt drabbade besöksnäringen, även om en viss optimism om framtiden börjar kunna skönjas även där. Företagen tror överlag på ett oförändrat starkt konjunkturläge framöver, vilket återspeglas i citatet från en företagsledare: ”Det är svårt att tro att det kommer vara annat än gott, riskerna med pandemin avtar ändå, världen är igång.”

”Vi är mycket mer oroad över halvledarbristen än av pandemin just nu”

Efterfrågan är stark och flera industriföretag producerar på maximal kapacitet och har svårt att leverera mer även om den stärks ytterligare. Samtidigt fortsätter utbudsstörningarna att både direkt och indirekt påverka allt fler företag och branscher. Bristen på halvledare innebär att produktionen periodvis har fått stoppas inom delar av industrin, och bristen på containrar medför att leveranser försenas och kostnaderna ökar. Situationen beskrivs av en respondent som ”Vi är mycket mer oroad över halvledarbristen än av pandemin just nu.”

”Vi ser absolut inte några prissänkningar nu”

Lönsamheten är god, särskilt för industrin. Storföretagen har dessutom en fortsatt god tillgång till extern finansiering. Många har återupptagit sina investeringsplaner, som temporärt pausades under fjolåret, och vissa har även utökat dem. Det gynnsamma läget, men också högre frakt- och materialkostnader, gör att industrin både höjer och planerar för ytterligare höjningar av försäljningspriserna. Även handeln och företag som säljer tjänster direkt till hushållen har planer på att höja försäljningspriserna framöver för att kompensera

för ökade kostnader. En representant inom dagligvaruhandeln konstaterar: "Vi ser absolut inte några prissänkningar nu." Men som tidigare är det konkurrensen som avgör om det överhuvudtaget går att höja priserna och i vilken takt.

"Pandemin har öppnat sinnet för det flexibla arbetssättet"

I maj intervjuades företagen även om hur pandemin hittills har påverkat deras verksamhet. Även om fler ser en negativ övergripande effekt av pandemin, så är det många som ser positiva effekter på produktiviteten. Framför allt anses de nya arbets-, rese- och mötesrutinerna höja produktiviteten. En respondent lyfter fram att "pandemin har öppnat sinnet för det flexibla arbetssättet." För handeln har pandemin inneburit att strukturomvandlingen har påskyndats med en rejält utökad e-handel och investeringar i den.

OM FÖRETAGSUNDERSÖKNINGEN

Riksbanken intervjuar regelbundet de största företagen inom industri-, bygg-, handels- och delar av tjänstesektorerna. Representanter för 53 företag och branschorganisationer, intervjuades via telefon/webbaserade tjänster under perioden 27 april-7 maj. Resultatet av intervjuerna redovisas i Riksbankens företagsundersökning. Citaten ovan är från respondenterna.